

Hordaland Fylkeskommune
Regionalavdelinga

Vår dato: 2017-03-08
Deres dato: 2017-02-01
Deres ref.: 2016/35088-3
Side 1 av 3

Innspill til Vinterpakken

Vi viser til brev av 1. februar 2017 om bidrag til Hordaland fylkeskommunes svar i OEDs høring om Vinterpakken. Vi takker for henvendelsen og muligheten for å komme med innspill om momenter Norsk Hydro anser som viktige i Vinterpakken.

EUs klima- og energipolitikk påvirker både europeisk og norsk prosessindustri og fornybarnæring og utgjør svært viktige rammebetingelser for utviklingen av næringsvirksomhet i Europa. Norsk Hydro, som er en betydelig aluminiumsprodusent i Europa og Norges nest største produsent av fornybar energi, vil kunne bli berørt av regelverket i Vinterpakken på flere ulike måter. Det er derfor svært viktig for oss at norske myndigheter i sin oppfølging av elementene i pakken - både opp mot EU i utarbeidelsen av regelverket, men også ved implementering i nasjonalt regelverk – vektlegger hensynet til industriens rammebetingelser.

EUs 2030-mål er ambisiøse og bør gjennomføres på en kostnadseffektiv måte. Norge har i dag allerede høy fornybarandel og høy grad av energieffektivisering. Norsk aluminiumsproduksjon har på grunn av bruk av fornybar kraft et svært lavt karbonfotavtrykk sammenlignet med produksjon ellers i verden, og i et globalt klimaperspektiv er det derfor gunstig å opprettholde produksjon i Norge.

Vinterpakken er en omfattende og kompleks samling av regelverk, og det er et pågående arbeid å kartlegge de viktigste momentene for industrien. Nedenfor følger en oppsummering av de viktigste elementene vi har sett så langt, og som kommer til å være hovedelementene i vårt eget høringssvar til OED:

EUs klima og energipolitikk er sentrale rammebetingelser for industrien

Flere av de helt sentrale rammebetingelsene for industrien på energi- og klimaområdet og som påvirker våre elektrisitetskostnader er nedfelt i andre regelverk enn det som nå har blitt lagt fram fra EU, samtidig som disse er tett knyttet opp til regelverksforslagene i Vinterpakken:

- En av de viktigste rammebetingelsene for industrien er kompensasjon for CO₂-kostnader for å unngå karbonlekkasje, både gjennom frikvoter, men for elektrointensiv industri spesielt kompensasjon for CO₂-kostnader som veltes over i strømprisene. Dette reguleres gjennom ETS-direktivet og korresponderende statsstøtteregulering, som heller ikke er en del av Vinterpakken.
- For industrielt forbruk av kraft i Europa er det i stor grad er unntak fra myndighetspålagte kostnader på elektrisitetsforbruk – som støttesystemer for fornybarproduksjon. Dette utgjør en svært viktig rammebetingelse for europeisk industri, og reguleres ikke i lovforslagene i Vinterpakken, men er en del av statsstøttereigningslinjene EEAG.

Det er viktig at det er konsistens i tilnærmingen til industriens rammebetingelser i Vinterpakken og det øvrige regelverket. For industri som konkurrerer i et globalt marked og derfor ikke kan påvirke produktprisene er det sentralt at:

- Det ikke pålegges regulatoriske kostnader og krav som internasjonale konkurrenter ikke møter
- Kostnader ved klimareguleringer kompenseres for å unngå karbonlekkasje

For å sikre størst mulig grad av forutsigbarhet bør disse prinsippene primært implementeres i de aktuelle direktivene, sekundært ivaretas gjennom statsstøtteregeverket.

Markedsregelverket

De foreslåtte endringene i regelverket for elektrisitetsmarkedet vil kunne bidra til mer velfungerende markeder og større grad av koordinering mellom land. Dette er positivt, og det vil være viktig med mer samarbeid landene imellom, spesielt når produksjonsmønsteret endres. Vi har så langt observert følgende punkter med potensiell betydning for industrien:

- Forslag om at flaskehalsinntekter ikke lenger skal kunne brukes til å sette ned nettariffene, men brukes til nettinvesteringer. Hydro mener at en slik begrensning vil være uheldig. Beslutninger om nettinvesteringer bør basere seg på beregninger om kostnader og nytte for samfunnet og gjeldende investeringskriterium for Statnett som er samfunnsøkonomisk lønnsomhet, og flaskehalsinntekter bør kunne benyttes både til nye investeringer og til å redusere nettariffene.
- Det er viktig at det innenfor det kommende regelverket fortsatt vil være mulig å ha en tariffstruktur nasjonalt som hensyntar industriens bidrag til stabilisering av nettet, slik det norske systemet er i dag.
- Regelverksforslagene omtaler muligheter for å innføre mekanismer for mer fleksibelt elektrisitetsforbruk, og framhever at dette skal være frivillige ordninger og en «last resort» for å redusere forbruket. Det er viktig at slike ordninger er frivillige og markedsbaserte, at øvrig regulering ikke legger hindringer for fleksibilitet og at det hensyntas at industrien har behov for en tilstrekkelig planleggingshorisont. Industrien vil kunne bidra med regulering av forbruk dersom det finnes insentiver til denne type avtaler.

Energieffektiviseringsdirektivet (EED)

- Krav om energieffektivisering kan være et virkemiddel i sektorer der det en form for markedssvikt i implementering av energieffektive løsninger. Elektroitensiv industri er ikke en slik sektor. Industrien har allerede sterke insentiver til å være energieffektiv, siden energikostnadene utgjør en så stor del av driftskostnadene. Krav om reduksjoner i energibruk kan derfor redusere lønnsomheten i industrien.
- Å unnta sektorer som inngår i EU-ETS, herunder industrien, fra «energy efficiency obligation schemes» er i dag en av flere muligheter, innenfor en total grense på 25% reduksjon, for landene til å redusere energieffektiviseringskravet. Kommisjonen har foreslått denne muligheten videreført i det kommende direktivet.
- Dersom Norge implementerer eksisterende direktiv før 2021 og mener at denne paragrafen er EØS-relevant, mener vi dette unntaket må innføres også i Norge.

- I utformingen av det reviderte EED bør imidlertid dette unntaket legges til grunn på EU-nivå, ved at det tydelig framgår at ETS-sektorer ikke skal være en del av direktivet. At unntak for ETS-sektorene er en av flere muligheter innenfor en grense på 25% representerer en risiko for krav som vil forhindre aktivitet og vekst i industrien.

Fornybardirektivet

- Det er positivt at forslagene om rammeverk for nasjonal støtte til fornybarproduksjon legger opp til kostnadseffektivitet, gjennom at støtten markedsbasert og utformet til å gi minst mulig markedsforstyrrelser, samt at blant annet eventuelle begrensninger i nettkapasitet skal hensyntas.
- Industrielle virksomheter i sektorer med høy grad av internasjonal konkurranse kan i dag skjermes for kostnader ved finansiering av denne type støttesystemer. Dette er i dag regulert gjennom EEAG. For å sikre mest mulig forutsigbare rammevilkår samt likebehandling mellom land innad i EU bør prinsippet om at industrielle virksomheter unntas fra slike finansieringsforpliktelser nedfelles i selve direktivet.
- Hydro mener at opprinnelsesgarantiordningen bør avvikles. Ordningen virker villedende for forbrukerne og gir et feilaktig inntrykk av de faktiske energikildene i strømforbruket og at ordningen kan brukes til å «grønnvaske» energiforbruk basert på fossile kilder. Ordningen skal heller ikke gi insentiver til økt fornybarproduksjon. De fundamentale problemene med systemet endres ikke med det foreslåtte nye regelverket.

Oppsummering

For Norsk Hydro er det svært viktig at det kommende regelverket i Vinterpakken:

- Sikrer forutsigbare og transparente rammebetingelser for energiproduksjon, energimarkedet og elektrointensiv industri
- Hensyntar at europeisk elektrointensiv industri vil være en viktig deltager i oppnåelsen av EUs mål for 2030 på klima- og energiområdet
- Ivaretar industriens internasjonale konkurranseevne, ved å:
 - Ikke pålegge industrien krav om å redusere energiforbruket
 - Skjerme industribedrifter fra myndighetspålagte kostnader som internasjonale konkurrenter ikke møter, som kostnader ved finansiering av støtte til fornybarproduksjon

Med vennlig hilsen
for Hydro Energi AS

Bjørn Kjetil Mauritzen
Head of Energy Strategy and Policy